

Debatmøde i Erhvervsforum

Vicedirektør Sigmund Lubanski, Erhvervsstyrelsen

Indhold

- Modernisering af planloven
- Ændring af detailhandelsreglerne:
 - Baggrund
 - Den nye formålsbestemmelse
 - Størrelse og placering
 - Afgrænsning af bymidter og bydelscentre
 - Showrooms og pladskrævende varer
 - Aflastningsområder
- Ministerens redegørelser og evaluering

Baggrund og formål med modernisering af planloven

- Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti fra juni 2016: "Danmark i bedre balance - Bedre rammer for kommuner, borgere og virksomheder i hele landet"
- Vedtaget i Folketinget den 1. juni – trådte i kraft den 15. juni 2017
- Hensigten er at give kommuner, virksomheder og borgere bedre muligheder for at skabe vækst og udvikling i hele Danmark
- Samtidig skal der fortsat værnes om et godt miljø og en righoldig natur.

Hovedpunkter i den moderniserede planlov

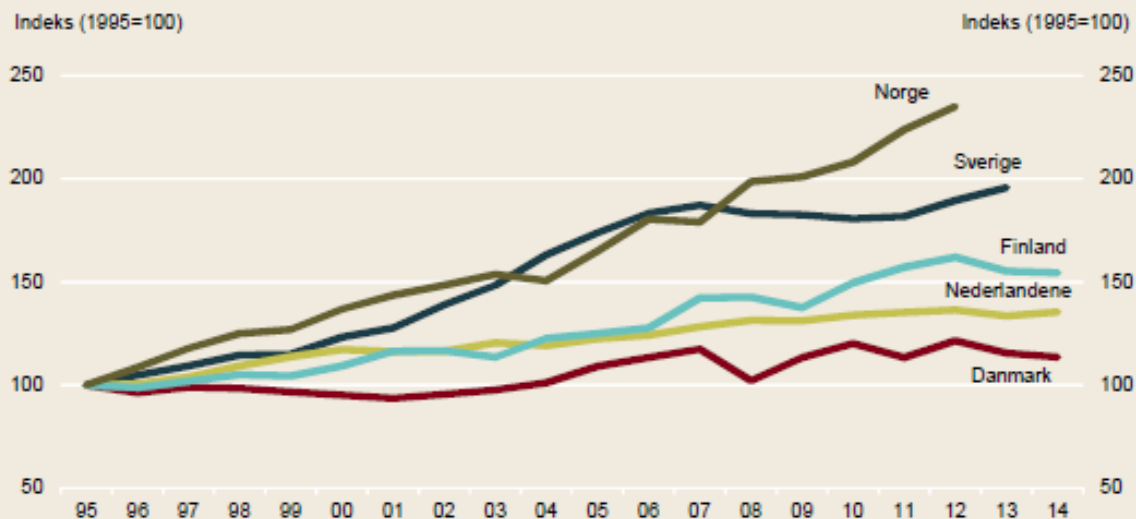
1. Ny formålsbestemmelse
2. Nye udviklingsmuligheder i kystnærhedszonen
3. Nye udviklingsmuligheder i landdistrikter
4. Bedre beskyttelse af produktionsvirksomheder
5. Bedre udviklingsmuligheder for detailhandel
6. Friere rammer og administrative lettelser
7. Klare rammer for byvækst
8. Andre initiativer (luftfart, biobrændstof, landsbyer, turisme og oplevelsesøkonomi, fremtidens produktionssamfund)

De politiske intentioner med de nye detailhandelsregler

- Skabe gode rammer for velfungerende markeder med en effektiv butiksstruktur
- Give kommunerne friere rammer i planlægningen for detailhandel både mht. butiksstørrelser og placering
- Sikre udviklingsmuligheder for store udvalgsvarebutikker og for e-handel, der kombinerer med fysisk butik
- Skabe mulighed for at der kan udlægges aflastningsområder, hvis det ønskes lokalt
- Sikre, at beslutningen om udlæg af aflastningsområder sker på et oplyst grundlag, og at offentligheden gøres bekendt med konsekvenserne af planlægningen og har mulighed for at deltage i debatten

Lav produktivitetsudvikling i DK

Figur 48. Udviklingen i produktiviteten i detailhandlen for Danmark og sammenlignelige lande, 1995-2014

Anm: Produktiviteten er opgjort som timeproduktiviteten i faste priser, hvor 1995 er indekseret til 100. Data for Sverige er for perioden 1995-2013 og Norge er for 1995-2012.

Kilde: OECD (National Accounts), Danmarks Statistik og egne beregninger.

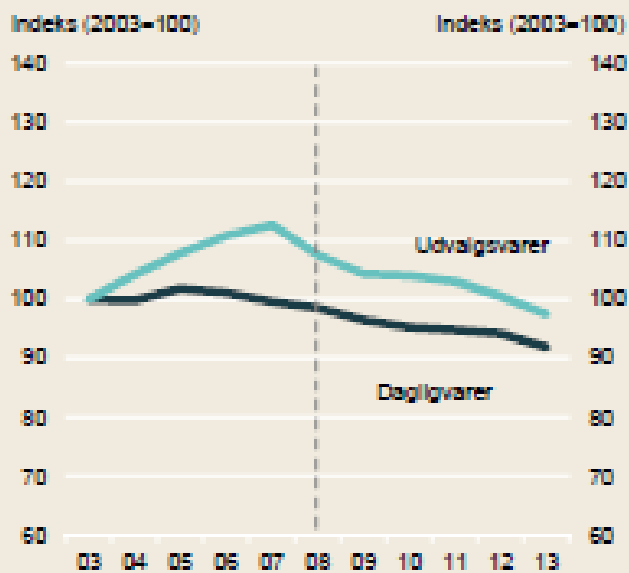
Høje dagligvarepriser i DK

De danske dagligvarepriser var i 2013 ca. 25 pct. højere end gennemsnittet for EU7. Efter korrektion for forskelle i moms og afgifter, velstand samt andel af varer der sælges på kampagne, vurderes de danske dagligvarepriser at være ca. 4 pct. højere end gennemsnittet for EU7.

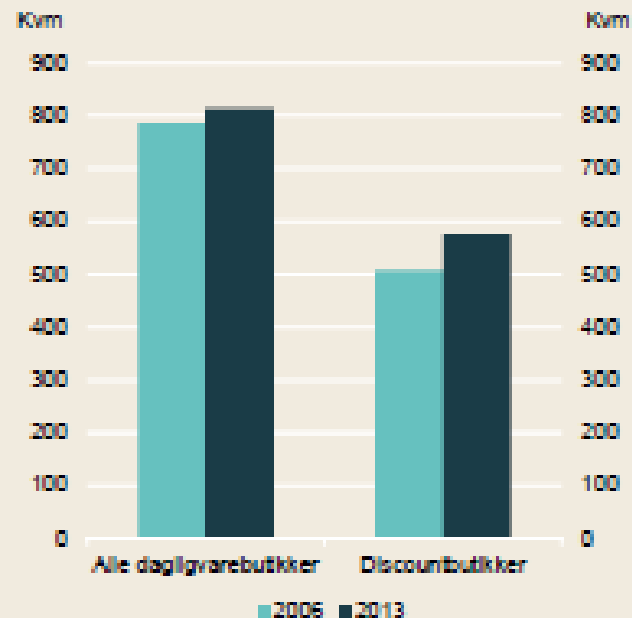
En prisforskel på 2-4 pct. kan indikere, at konkurrencen og effektiviteten i den danske dagligvarehandel eller i de erhverv, som producerer dagligvarer, ikke er på niveau med sammenlignelige europæiske lande. Dette kan blandt andet skyldes forskelle i butiksstrukturer og anden regulering, fx grundet en relativt restriktiv dansk planlov.

Færre men større butikker

Figur 2. Udvikling i antal butikker, 2003-2013

Figur 3. Udvikling i gennemsnitligt salgsareal, 2006-2013

Stigende e-handel

Andelen af forbruget, der dækkes af e-handel:

2% for dagligvarer

20% for udvalgsvarer

(Vurdering af Dansk Erhverv og ICP, 2016).

Formålsbestemmelsen

Planlægningen for detailhandel skal:

- Fremme et varieret butiksudbud *Uændret*
- Sikre god tilgængelighed for alle trafikarter og begrænsede transportafstande til indkøb *Sammen-skrevet*
- Skabe gode rammer for velfungerende markeder med en effektiv butiksstruktur *Ny*

Planloven regulerer butikkers størrelse og placering

Størrelse

- Ingen størrelsesbegrænsning for udvalgsvarebutikker
- Butiksstørrelsen for dagligvarebutikker er øget

Placering

- Aflastningsområder
- Fleksibilitet i afgrænsning af bymidter og bydelscentre
- Fleksibilitet for særlig pladskrævende varer og e-handel

Større dagligvarebutikker

- Lokalcentre og enkeltstående butikker

Før: 1.000 m² (+ 200 m²)
Nu: 1.200 m²

- Bymidter og bydelscentre

Før: 3.500 m² (+ 200 m²)
Nu: 5.000 m² (+ 200 m²)

- Aflastningsområder

Før: 3.500 m² (+ 200 m²)
Nu: 3.900 m² (+ 200 m²)

Afgrænsning af bymidter og bydelscentre

Før

Den statistiske metode skal anvendes ved fastlæggelse og udvidelse af bymidter og bydelscentre, hvis bruttoetagearealet er over 5.000 m².

Maks. 5.000 m² bydelscentre i byer med mellem 20.000 og 40.000 indbyggere.

Nu

Beliggenheden og afgrænsningen af bymidter og bydelscentre skal tage udgangspunkt i tilstedeværelsen og koncentrationen af en række funktioner, herunder butikker, kulturtilbud, privat og offentlig service.

Hver by kan kun have én bymidte.

Bydelscentres størrelse fastsættes af kommunalbestyrelsen. Fortsat kun i byer med over 20.000 indbyggere.

Uden for centerstrukturen: **Showrooms og pladskrævende varer**

Showrooms

Vejledningen:

Der er mulighed for at etablere et showroom til en virksomhed, der ligger uden for centerstrukturen, hvis det kun medfører en begrænset fysisk kunde-strøm.

Særlig pladskrævende varer

§ 5 n:

Der kan udlægges arealer til butikker, der alene forhandler særlig pladskrævende varer eller varer, som frembyder særlige sikkerhedsmæssige forhold, som f.eks. motorkøretøjer, lystbåde, campingvogne, trailere, planter, havebrugsvarer, tømmer, byggematerialer, grus, sten- og betonvarer, møbler, samt ammunition og eksplosiver.

Aflastningsområder

§ 5 n: Der kan udlægges arealer til aflastningsområder i byer, hvor der er et tilstrækkeligt kundegrundlag, bl.a. for at give plads til butikker, som ikke uden videre kan placeres i bymidten.

Der kan ikke planlægges for aflastningsområder til én dagligvarebutik eller udelukkende dagligvarebutikker.

§ 11 e, stk. 4: Der skal være en redegørelse for kundegrundlag og opland, samt en vurdering af:

- 1) Konkurrenceanneffekten
- 2) Påvirkning af butiksforsyningen i bymidten, i de mindre oplandsbyer og i landdistrikterne
- 3) Påvirkning af byens samlede oplandseffekt i forhold til nabokommuner

Derudover gælder § 11 e, stk. 3, også for aflastningsområder, herunder bl.a.:

- Opgørelse af eksisterende butiksareal
- Vurdering af behovet for nyt butiksareal
- Angivelse af tilgængelighed

Aflastningsområder – national interesse

Lov

Bemærkninger til § 29:

Det er en national interesse at sikre, at kommuneplanen ved udlæg af aflastningsområder indeholder en fyldestgørende redegørelse

Vejledning

- Erhvervsstyrelsen vil kunne tage sager op, hvis kommunalbestyrelsen i planlægningen for aflastningsområdet ikke har redegjort tilstrækkeligt.
- Kommuneplanen vil først kunne vedtages endeligt, når der foreligger en fyldestgørende redegørelse, som har været sendt i offentlig høring.

Aflastningsområder - i hovedstadsområdet

Landsplandirektiv

Om beliggenheden af bymidter, bydels-Centre og aflastningsområder mv. til detailhandel i hovedstadsområdet

MILJØMINISTERIET
Udgivet af Landbrugsstyrelsen

Revision i to steps

- Ophævelse af bestemmelse om store udvalgsvarebutikker trådte i kraft 22. juni
- Revision af centerstrukturen pågår. Hovedstadskommuner havde frist for at indmelde ønsker til ændringer den 15. oktober.

Ny vejledning om detailhandelsplanlægning

Udstedt september 2017

- Omfatter både de nye muligheder og de regler, der ikke blev ændret med den moderniserede planlov
- Tilhørende værktøj til beregning af konkurrenceeffekten
- Findes på planinfo.dk

Redegørelser og evaluering

Opfølgning på den nye planlov:

- Kommunernes brug af de nye muligheder vil blive fulgt af Erhvervsministeriet og indgå i en årlig redegørelse til forligskredsen og til Folketinget.
- Den nye planlov vil blive evalueret inden 1. juni 2020.

Detailhandelsredegørelsen:

- Erhvervsministeren afgiver hvert 4. år en redegørelse til Folketinget, der belyser og vurderer udviklingen i kommune- og lokalplanlægningen for detailhandelsstrukturen.

Tak for ordet

